C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.21rji-306/24 Judecătoria Soroca sediul Central
1-23141015-03-21rji-16042024 Judecător Gh.Mîțu

D E C I Z I E
În numele Legii
04 iulie 2024

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,
având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Ghenadie Liulca
Judecători Oleg Moraru, Viorel Pușcaș

a judecat în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul declarat de către directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc, împotriva încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 22.03.2024, prin care a fost admisă plângerea înaintată de condamnatul **Popa Viorel** împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ţinând cont de materialele prezentate instanței, pentru expunere asupra recursului, Colegiul, -

C O N S T A T Ă:

Prin încheierea Judecătoriei Soroca sediul Central din 22.03.2024, s-a admis plângerea condamnatului Popa Viorel împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

S-a constatat faptul că, Popa Viorel a fost deținut în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale în total 340 zile (după rotunjirea în favoarea condamnatului a termenului de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale) în Penitenciarul nr.6-Soroca (în perioada 26.12.2022-29.11.2023).

În condițiile art.473^4 alin.(4) CPP, termenul pedepsei definitive stabilit lui Popa Viorel prin sentința Judecătoriei Drochia sediul Rîșcani din 26.08.2021, s-a redus cu 34 zile, pentru perioada de 340 zile, în care s-a deținut în calitate de

condamnat în Penitenciarul nr.6 Soroca, cu calcularea o zi de reducere pentru fiecare 10 zile de detenţie.

S-a obligat administraţia instituţiei penitenciare nr.6-Soroca să înlăture condiţiile precare de detenţie în termen de 15 zile, după expirarea căruia, conform prevederilor art.473^4 alin.(3) CPP, instituția penitenciară urma să informeze instanța de judecată despre executarea încheierii.

S-a dispus în continuare executarea termenului rămas neispășit, stabilit lui Popa Viorel Ion prin sentința Judecătoriei Drochia sediul Rîțcani din 26.08.2021.

S-a remis Inspectoratului de Poliție Rîșcani și Administrației Naționale a Penitenciarelor prezenta încheiere, pentru cunoștință și executare. După intrarea încheierii în vigoare, s-a pus în sarcina Inspectoratului de Poliție Rîșcani executarea măsurilor de căutare și reținere a condamnatului Popa Viorel, cu plasarea ulterioară al acestuia în Penitenciarul nr.6 Soroca pentru ispășirea în continuare a pedepsei, stabilite prin sentința Judecătoriei Drochia sediul Rîșcani din 26.08.2021.

Împotriva acestei încheieri a declarat recurs directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc, solicitând casarea actului judecătoresc contestat ca fiind neîntemeiat, motivându-se că instanța de judecată eronat a constatat condițiile de detenție contrare prevederilor art.3 CEDO în cazul condamnatului Popa Viorel.

În acest sens recurentul a menționat, că la examinarea pretențiilor invocate de Popa Viorel, judecătorul de instrucție a apreciat superficial probele prezentate de reprezentatul instituției privind condițiile de detenție din instituția penitenciară în care este deținut condamnatul, or, prin raportul prezentat şi anexele la acesta, au fost descrise cu lux dc amănunte condițiile care sunt asigurate lui Popa Viorel pe parcursul deținerii în instituția respectivă, din care rezultă că au fost respectate standardele minime de întreținere a acestuia, şi nicidecum nu pot fi apreciate condițiile de detenție ca inumane sau degradante.

Invocă recurentul, că norma de spațiu cu care a fost asigurat Popa Viorel corespunde standardelor statuate, condițiile materiale de detenție fiind satisfăcătoare și nu depășesc pragul minim de severitate cerut de art.3 CEDO.

Menționează recurentul, că pe parcursul deținerii în Penitenciarul nr.6 Soroca, Popa Viorel, nu a înaintat nici o plângere către administrația penitenciarului în care s-a deținut, cu referire la neconformitatea condițiilor de detenție.

Consideră, că pe perioada detenției, condamnatul Popa Viorel nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiţii a executării detenției, iar instanța la evaluarea condițiilor de detenție, urma să țină cont de efectele cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale acestuia, precum şi de perioada în care a fost deținut în condițiile contestate.

În viziunea recurentului, condamnatului în Penitenciarul nr.6 Soroca îi sunt asigurate condiţii corespunzătoare ce asigurau minimul necesar conform standardelor reglementate de legislația execuțional-penală.

Potrivit art.447 alin.(1) CPP, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces, alin.(2) stipulând, că instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei.

Verificând argumentele recursului în raport cu materialele prezentate instanței și prevederile legii, ținând cont de poziția condamnatului expusă în referință, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că recursul urmează a fi respins ca nefondat, soluția Colegiului fiind adoptată în conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) CPP, potrivit cărora, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *...respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: ...recursul este nefondat*.

În argumentarea soluției emise la caz, Colegiul menționează, că judecătorul de instrucție judecând plângerea înaintată de condamnatul Popa Viorel împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție, a respectat normele procesuale, a verificat complet, obiectiv, suficient și în ansamblu împrejurările cazului, cât și argumentele formulate în plângere prin prisma raportului prezentat de către administrația instituției penitenciare, prin prisma Statutului Executării pedepsei de către condamnați aprobat prin HG nr.583 din 26.05.2006, prin prisma Raportului Consiliului pentru Prevenirea Torturii, și prin prisma practicii constante CtEDO, corect ajungând la concluzia privind admiterea acestei plângeri.

Colegiul penal apreciază, că judecătorul de instrucție corect, în baza circumstanțelor analizate, a constatat deținerea lui Popa Viorel în condiții contrare prevederilor art.3 CEDO, în Penitenciarul nr.6 Soroca în perioada 26.12.2022-29.11.2023.

În plângerea depusă cât și în cadrul judecării plângerii, condamnatul Popa Viorel a invocat supraaglomerarea celulelor, nerespectarea standardului de suprafață a fiecărui deținut de 4 m^2, condiții sanitare precare, umiditate ridicată și mucegai pe pereți din cauza lipsei sistemului de ventilare, iluminare insuficientă, neluarea măsurilor de deratizare și dezinsecție.

Potrivit raportului prezentat de către administrația instituțiilor penitenciare, condamnatul Popa Viorel în perioada 26.12.2022-29.11.2023 a fost plasat în cadrul Penitenciarului nr.6 Soroca:

-în perioada 26.12.2022-08.06.2023, în sectorul nr.7, secția/celula nr.19, cu suprafața de 23,56m2, în care se deținеau 5 persoane;

-în perioada 08.06.2023-29.11.2023, în sectorul nr.7, secția/celula nr.1, cu suprafața de 23,56m2, în care se deținеau 5 persoane.

Analizând aceste date și efectuând calculele corespunzătoare, se constată, că în perioada 26.12.2022-29.11.2023, spațiul de cazare în sectorul nr.7, care i-a revenit unui condamnat în Penitenciarul nr.6-Soroca, ținând cont de suprafața de cazare și numărul de persoane, care s-au deținut, a fost de 4,71 m2, fapt ce nu contravine p.464 (privind asigurarea cu spațiul de cazare) din Hotărârea Guvernului nr.583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnaţi.

Deși la caz nu se constată supraaglomerarea în secțiile în care Popa Viorel a fost deținut în perioada vizată, totuși s-au dovedit a fi admise alte încălcări în perioadele respective.

Constatând, că condamnatul s-a deținut în condiții unde se respectă norma spațiului locativ, judecătorul de instrucție întemeiat a stabilit, că pe parcursul perioadei vizate Popa Viorel a fost plasat în cadrul Penitenciarului nr.6 Soroca în condiții precare, contrare prevederilor art.3 CEDO, și anume a fost deținut în celule populate cu diferite insecte, unde umiditatea este ridicată, fiind şi mucegai pe pereți.

Faptul, că condamnatul s-a deținut în celulă populată cu diferite insecte, nu a fost contrazis în mod ferm de către administrația instituției penitenciare, or, prezentarea contractelor încheiate cu agenții economici specializați nu atestă că de facto deratizarea și dezinfectarea încăperilor a fost efectuată, iar dacă a fost efectuată nu atestă calitatea serviciilor prestate. Deci la caz nu s-au prezentat actele, care ar confirma că la Penitenciarul nr.6 Soroca într-adevăr trimestrial a fost efectuată deratizarea și dezinfectarea încăperilor.

Colegiul penal consideră că instanța de judecată corect a apreciat drept temeinică alegația condamnatului cu privire la umiditatea sporită în celulă, prezența mucegaiului pe pereți, administrația penitenciarului făcând în raport o descriere generală a condițiilor de detenție în cadrul penitenciarului, neoferind răspuns concret, argumentat prin probe pe marginea pretențiilor invocate de condamnat, lăsând a fi dubioasă respectarea prevederilor art.3 CEDO.

Colegiul penal reține, că potrivit concluziilor din Raportul privind vizita de monitorizare efectuată la Penitenciarul nr.6 Soroca din cadrul Administraţiei Naţionale a Penitenciarelor la 14.12.2023, *Serviciul medical al Penitenciarului nr.6 Soroca, nu corespundere cu standardele naţionale de funcţionare, nu dispune de autorizaţie sanitară şi nu este acreditat. În acest sens CpPT îşi exprimă îngrijorarea privind condiţiile din serviciul medical şi accesul nelimitat în serviciul medical al personalului nemedical. De asemenea în concluziile raportului CpPT a constatat existența problemelor grave privind condiţiile igienice din spaţiile de detenţie, în multe celule fiind prezent mucegaiul, recomandând evaluarea condiţiilor igienice în toate spaţiile de detenţie, pentru tratarea şi nimicirea mucegaiului*.

Deci, analizând minuțios textul raportului cu privire la evaluarea condițiilor de detenție ale deținutului Popa Viorel, prezentat de către administrația Penitenciarului nr.6 Soroca în prima instanță, precum analizând și argumentele recursului, Colegiul penal nu a regăsit expunerea argumentelor temeinice ce ar diminua credibilitatea pretențiilor invocate de condamnat.

Dintre aspectele detenției ale căror încălcări s-au constatat prin încheiere, recurentul nu argumentează la concret dezacordul cu constatarea judecătorului de instrucție a faptului populării insectelor în celulele în care se deținea condamnatul Popa Viorel, a faptului că în secțiile penitenciarului umiditatea este sporită cu mucegai pe pereți, recurentul axându-se în mare parte la respectarea spațiului de detenție, reiterând cele expuse în Raportul de evaluare a condițiilor de detenție a condamnatului Popa Viorel în instituția penitenciară.

CtEDO în nenumărate ori a explicat, că dacă există o dispută cu privire la condițiile de detenție între părți, nu este necesar să se constate veridicitatea fiecărui element litigios: atunci când alegația gravă nu este respinsă de către statul pârât, poate fi conchisă încălcarea art.3 din Convenție. Este cazul când statul este unicul care deține informații susceptibile de a confirma sau respinge alegațiile reclamantului. Prin urmare, principiul potrivit căruia proba îi revine celui care afirmă nu se aplică întotdeauna. Faptul că statul nu prezintă aceste informații îi permite Curții să ajungă la concluzia că alegația este una justificată (cauza A. şi alţii c. Regatului Unit, cauza Idalov c. Rusiei).

Respectiv, Colegiul penal la fel ca și judecătorul de instrucție consideră, că dificultățile cu care s-a confruntat Popa Viorel, pe parcursul detenției sale în perioada vizată în Penitenciarul nr.6 Soroca, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art.3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise.

În acest sens, Colegiul susține poziția judecătorului de instrucție, care justificat a notat, că sarcina probațiunii îi revine autorității, în custodia căruia se află sau s-a aflat persoana, la caz recurentul nu a probat că pe perioada menționată de detenție și de executare a pedepsei în Penitenciarul nr.6 Soroca, condamnatul Popa Viorel nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman şi/sau degradant, și că i-a fost acordat minimul de condiții a executării detenției, care de alt fel se rezumă nu doar la respectarea spațiului de detenție prevăzut de lege.

Astfel, având în vedere încălcările constatate în raport cu prevederile art.473^4 alin.(4) CPP, instanța întemeiat i-a redus pedeapsa condamnatului Popa Viorel, corect aplicând formula de calcul stipulată de legislator în textul legii, motivând eficient soluția luată, reducerea fiind una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre suferințele cauzate și reducerea instituită, și care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate.

Ținând cont de cele menționate, instanța de recurs concluzionează, că cerințele invocate de recurent sunt neîntemeiate, careva temei de casare a încheierii nu s-au stabilit, fiind condiționată respingerea recursului și menținerea în vigoare a actului judecătoresc contestat.

Conducându-se de art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) CPP, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul declarat de către directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc, împotriva încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din din 22.03.2024, prin care a fost admisă plângerea înaintată de condamnatul **Popa Viorel** împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție, se respinge ca nefondat, cu menținerea fără modificări a încheierii în cauză.

Prezenta decizie este irevocabilă.

Preşedinte de şedinţă: Judecător: Judecător:

Copia corespunde originalului.